

Românii din Ucraina sunt abandonati de autoritatile de la Bucuresti, care isi aduc aminte de durerile lor doar când vreun demnitar de rang inalt efectueaza o vizita de lucru la Kiev. Ucrainenii nu fac nimic pentru drepturile minoritarilor români, ba mai mult, au impus din acest an ca, in scolile romanesti, disciplinele de baza sa fie predate in ucraineana.

Dramele Maramuresului istoric

Maramuresul este impartit de aproape un secol in doua teritorii: unul care a ramas intre fruntariile nationale, dupa faurirea României Mari. Si un alt Maramures, care a intrat in componenta Republicii Cehoslovacia in 1918, ca in 1940 sa treaca in componenta Ungariei, in urma Diktatului de la Viena, in 1944 in componenta RSS Ucraina a URSS, iar in 1991 in componenta Republicii Ucraina. Pentru ca au ramas ai nimanui, nu sunt revendicati de nimeni si nu au o frontiera culturala cu românii din Cernauti, maramuresenilor din Ucraina li s-a confiscat numele etnic de români, fiind alintati cu denumirea slava de "volohi". Aceasta minoritate, care s-a pastrat printr-un miracol, gratie vechii culturi din care se mai alimenteaza si astazi, este oprimita in forme subtile de guvernul de la Kiev.

Minoritatea româneasca este a doua ca marime dupa cea maghiara in regiunea Transcarpatia din sud-vestul Ucrainei, situata în dreapta Tisei, în zona limitrofa judetelor Maramures si Satu Mare. Datele recensământului din 2001 reclama existenta a peste 40.000 de etnici români, dintre care 32.000 locuiesc într-o zona compacta, care traiesc in comunele Apsa de Jos, Apsa de Mijloc, Biserica Alba, Slatina, Strâmtura si Topcino. Restul, de pâna la 10.000, este raspândit în unsprezece localitati din raioanele Perecin, Munkacevo, Velikii Brezunii, Svaleava si Ujgorod. Regiunea in cauza are o istorie exemplara: de aici a purces voievodul Bogdan, care a fondat Moldova; aici s-a infiintat prima episcopie ortodoxa româneasca din Transilvania; la Manastirea Peri, din fata Sapântei, a fost editata pentru prima data Sfânta Scriptura în limba româna.

Cronica unui abandon de familie

În cele șase comune românești de dincolo de Tisa funcționează 13 școli, 6 biserici ortodoxe, 4 biserici greco-catolice, 5 asociații culturale, două publicații periodice – “Apsa” și “Maramuresenii” – și un muzeu de istorie și etnografie, denumit “Dacia Libera”, în Apsa de Jos. În mod paradoxal, structura învățământului în limbile minorităților este moștenită din epoca sovietică, în timp ce autoritățile de resort ucrainene n-au făcut nimic pentru a o dezvolta. An de an, românii de aici organizează două-trei manifestări culturale internaționale, cu participări din România, Moldova și Ucraina, un festival etnofolcloric local și editează două cărți în limba română. Localitățile românești din această zonă sunt cele mai aratoase din Transcarpatia, iar românii au reputația că sunt cei mai gospodari și întreprinzători locuitori din regiune. Maramuresenii din dreapta Tisei s-au plâns de nenumărate ori că Ambasada României de la Kiev sau Consulatul General al României de la Cernăuți nu întrețin nici o legătură cu comunitățile românești din Transcarpatia. Se simt izolați și situați în afara obiectivelor Departamentului Românilor de Pretutindeni, din cadrul MAE, și clamează că nu au drepturi egale cu populația ucraineană și că există o tendință vizibilă de ucrainizare a școlilor românești. Anul acesta, s-a dispus prin ordinul ministrului învățământului de la Kiev că obiectele de bază să fie studiate în limba ucraineană, ceea ce nu s-a întâmplat nici măcar în sistemul totalitar sovietic.

Autor: Cornel Ivanciuc

Articol integral în: Gardianul.ro